

บทที่ 5

สรุปผล อภิปราย และข้อเสนอแนะ

การวิจัยเรื่องบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการส่งเสริมการปฏิบัติงาน และการเผยแพร่ภาพพจน์ของนักสังคมสงเคราะห์ ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์ ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. ศึกษาถึงบทบาทของสื่อมวลชนในการส่งเสริมการปฏิบัติงานและการเผยแพร่ภาพพจน์ของนักสังคมสงเคราะห์ ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพที่ได้คาดหวังไว้
2. ศึกษาถึงบทบาทของสื่อมวลชนในการส่งเสริมการปฏิบัติงานและการเผยแพร่ภาพพจน์ของนักสังคมสงเคราะห์ ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพตามที่สื่อมวลชนได้ปฏิบัติจริง
3. ศึกษาเปรียบเทียบบทบาทที่เป็นจริง และบทบาทที่ถูกคาดหวังของสื่อมวลชนในการส่งเสริมการปฏิบัติงานและการเผยแพร่ภาพพจน์ของนักสังคมสงเคราะห์ ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ

กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้ประกอบด้วยนักสังคมสงเคราะห์จำนวน 130 คน สำหรับผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

สรุปผลการวิจัยส่วนที่ 1 สถานภาพและข้อมูลทั่วไปของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพสถานภาพด้านเพศและอายุ

ผลการศึกษาเพศและอายุของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพจำนวน 130 คน พบว่าเป็นหญิงมากกว่าชาย และนักสังคมสงเคราะห์ส่วนใหญ่มีอายุระหว่าง 31-40 ปี

ระดับการศึกษาของนักสังคมสงเคราะห์

จากการศึกษาพบว่านักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี คือ คิดเป็นร้อยละ 81.5 รองลงมาคือ จบการศึกษาระดับปริญญาโท และนอกจากนี้ยังมีผู้ที่จบการศึกษาในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ ทางด้านสังคมสงเคราะห์จากต่างประเทศ แต่ไม่มีผู้ใดจบการศึกษาในระดับปริญญาเอก

ระยะเวลาในการทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์

นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพส่วนใหญ่ (ร้อยละ 29.2) ทำงานในตำแหน่งนักสังคมสงเคราะห์มาประมาณ 1-5 ปี รองลงมาคือ 6-10 ปี 11-15 ปี 16-20 ปี 21-25 ปี และ 25 ปีขึ้นไป ตามลำดับ

ส่วนที่ 2 การทดสอบสมมติฐาน

สมมติฐานที่ 1 บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในด้านการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับหน่วยงานและการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพมีความแตกต่างกัน

ผลการทดสอบความแตกต่างในบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่เป็นจริง จากทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์ที่มีต่อสื่อมวลชนในบทบาทต่างๆ ในส่วนนี้พบว่า บทบาททั้งสองมีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในทุกด้านที่ได้ทำการศึกษา โดยที่นักสังคมสงเคราะห์มีความคาดหวังว่าสื่อมวลชนควรมีบทบาทเหล่านี้เพิ่มขึ้น คือ

1. บทบาทการเป็นสื่อกลางในการนำปัญหาและความต้องการของประชาชนเสนอต่อหน่วยงานทั้งของรัฐและเอกชน
2. เป็นแหล่งรวบรวมและค้นหารายการต่าง ๆ ของหน่วยงานสู่ประชาชน
3. เสนอความเคลื่อนไหวในวงการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์
4. สรุปประมวลข่าวความเป็นไปหรือกิจกรรมทั่วไปของหน่วยงานสังคมสงเคราะห์
5. ชี้แจงการปฏิบัติงานของหน่วยงานซึ่งกำลังดำเนินการอยู่

6. วิพากษ์ วิจาร์ณ ดิชม และให้ข้อคิดเห็นในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์
7. ช่วยประชาสัมพันธ์นโยบายของหน่วยงาน
8. เสนอข่าวที่เป็นปัญหา เฉพาะหน้าและปัญหาเร่งด่วน
9. การเข้าร่วมในโครงการต่าง ๆ ทางด้านสังคมสงเคราะห์ เช่น การประชาสัมพันธ์โครงการ
10. การเผยแพร่ข่าวสารที่ตรงจุดมุ่งหมายของงานสังคมสงเคราะห์ เช่น ช่วยเหลือเขาให้สามารถช่วยตนเองได้
11. เปิดโอกาสให้ประชาชนได้เสนอความคิดเห็น หรือบอกกล่าวความเดือดร้อน
12. บทบาทในการประสานงานระหว่างหน่วยงานสังคมสงเคราะห์ด้วยกัน
13. บทบาทในการหาแหล่งทรัพยากรและ เงินทุน
14. ให้ความร่วมมือในการแถลงข่าว
15. การเสนอเนื้อหาสาระด้านการส่งเสริม, พัฒนาประชากรและสังคมของหน่วยงานสังคมสงเคราะห์
16. การเสนอเนื้อหาในด้านการส่งเสริมสวัสดิการสังคมและการประกันสังคม
17. การเสนอเนื้อหาสาระในด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน

นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพมีความเห็นว่า บทบาทของสื่อมวลชนที่เป็นอยู่ในปัจจุบัน ในด้านการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับหน่วยงานและการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ที่ยังต่ำกว่าที่คาดหวังไว้ทุกด้านที่ศึกษา

เมื่อพิจารณาสถิติบทบาทที่คาดหวังต่อสื่อมวลชนในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพที่มีคะแนนสูงสุด 5 อันดับแรก พบว่าล้วนเป็นบทบาทที่นักสังคมสงเคราะห์เห็นด้วยในระดับคะแนนมาก โดยเรียงจากระดับคะแนนที่สูงที่สุดได้ดังนี้

1. การเสนอเนื้อหาสาระในด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชน
2. การเสนอเนื้อหาในด้านการส่งเสริมสวัสดิการสังคมและการประกันสังคม
3. การเผยแพร่ข่าวสารที่ตรงจุดมุ่งหมายของงานสังคมสงเคราะห์

4. การ เป็นสื่อกลางในการนำปัญหาและความต้องการของประชาชน เสนอหน่วยงานของรัฐบาลและ เอกชน

5. สื่อมวลชนมีบทบาทในการหาแหล่งทรัพยากรและ เงินทุน

ส่วนบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนที่ได้รับการประเมินค่าสุด 5 ลำดับ นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพมีความเห็นว่า สื่อมวลชนมีบทบาททั้ง 5 ในระดับน้อย โดยเรียงจากระดับคะแนนที่ค่าสุดได้ดังนี้

1. สื่อมวลชนมีบทบาทในการประสานงานระหว่างหน่วยงานสังคมสงเคราะห์ด้วยกัน

2. วิพากษ์วิจารณ์ ดิชม และให้ข้อคิดเห็นในการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์

3. ช่วยประชาสัมพันธ์นโยบายของหน่วยงาน

4. เสนอความเคลื่อนไหวในวงการวิชาชีพสังคมสงเคราะห์

5. สรุปประมวลข่าวความเป็นไปหรือกิจกรรมทั่วไปของหน่วยงาน

สรุปจากทัศนระของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในด้านการเผยแพร่ข่าวสาร เกี่ยวกับหน่วยงานและการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์ที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ เห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงในปัจจุบันยังต่ำกว่าบทบาทที่นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพคาดหวังไว้

สมมติฐานที่ 2 บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการ เป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งการส่งเสริมในเรื่องทักษะ ทักษะคติ และพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสมให้แก่ประชาชน ในทัศนระของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพมีความแตกต่างกัน

ผลการทดสอบความแตกต่างในบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริง จากทัศนระของนักสังคมสงเคราะห์ที่มีต่อสื่อมวลชนในบทบาทต่าง ๆ ในส่วนนี้ พบว่า ทั้งสองบทบาทส่งนใหญ่ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในด้านที่นักสังคมสงเคราะห์มีความ

คาดหวังว่าสื่อมวลชนมีบทบาทเพิ่มขึ้น คือ

1. การแสวงหาและเผยแพร่ข่าวสาร เหตุการณ์ปัจจุบัน
2. การรายงานข่าวและแจ้งข่าวสารความรู้ทั่วไป
3. การถ่ายทอดความรู้ทางวิชาการลักษณะ เนื้อหา เพื่อการศึกษา
4. การถ่ายทอดความรู้ทางวิชาชีพลักษณะ เนื้อหา เพื่อการส่งเสริมอาชีพ
5. การแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ เสนอแนะและวิพากษ์วิจารณ์กิจกรรมของ

นักสังคมสงเคราะห์ เพื่อสร้างผลสะท้อนที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม

6. กระตุ้นให้ประชาชนเกิดความกระตือรือร้นในการช่วยเหลือตนเอง
7. การรณรงค์โน้มน้าวใจประชาชนไปสู่แนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องและ

เหมาะสม

8. รายงานข่าวทั่วไปที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์หรือสนับสนุนความคิดในแนว

ทางการพัฒนาของประชาชน

9. กระตุ้นความรับผิดชอบที่มีต่อสังคมของประชาชน
10. ปลุกฝังการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
11. การเป็นสื่อกลางในการให้ข้อมูลเกี่ยวกับหน่วยงานต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการ

ให้ความช่วยเหลือและสงเคราะห์ชุมชน

12. การเป็นตัวแทนในการสร้างความเข้าใจระหว่างประชาชนกับหน่วยงานในการ

ให้ความช่วยเหลือ

13. ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความคิดที่มีต่องานสังคมสงเคราะห์ไปใน

ทางที่ถูกต้อง

ในด้านที่นักสังคมสงเคราะห์มีความคาดหวังน้อย

4. การมอมเมาและการให้ตัวอย่างผิด ๆ สร้างความเสื่อมโทรมทางด้านจิตใจ

และศีลธรรม

ส่วนบทบาทที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักสังคมสงเคราะห์คาดหวังน้อยกว่าบทบาทจริงของสื่อมวลชนคือ

๔.1 การเสนอเรื่องราวในด้านบันเทิง

บทบาทที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การก่อให้เกิดการลอกเลียนแบบทางด้านพฤติกรรม และความคิดในทางที่ไม่เหมาะสมจากสิ่งที่สื่อมวลชนได้นำเสนอ

เมื่อพิจารณาถึงบทบาทที่คาดหวังต่อสื่อมวลชนในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ ที่มีคะแนนสูงสุด 5 อันดับแรก พบว่าล้วนเป็นบทบาทที่นักสังคมสงเคราะห์เห็นด้วยในระดับคะแนนมาก โดยเรียงจากระดับคะแนนที่สูงที่สุดได้ดังนี้ โดยเรียงจากระดับคะแนนที่สูงที่สุดได้ดังนี้

1. การกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความกระตือรือร้นในการช่วยเหลือตัวเอง
2. การรณรงค์โน้มน้าวใจประชาชนไปสู่แนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องและเหมาะสม
3. การกระตุ้นความรับผิดชอบที่มีต่อสังคมของประชาชน
4. การปลุกฝังการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์ของประชาชน
5. การรายงานข่าวทั่วไปที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ หรือสนับสนุนความคิดในแนวทางการพัฒนาของประชาชน

ส่วนบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนที่ได้รับการประเมินต่ำสุด 5 ลำดับ นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพมีความเห็นว่า สื่อมวลชนมีบทบาททั้ง 5 ในระดับน้อย โดยเรียงระดับคะแนนที่ต่ำสุดได้ดังนี้

1. การแสดงความคิดเห็น วิเคราะห์ เสนอแนะและวิพากษ์วิจารณ์กิจกรรมของนักสังคมสงเคราะห์ เพื่อสร้างผลสะท้อนที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม
2. ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทัศนคติ ความคิดเห็นที่มีต่องานสังคมสงเคราะห์ไปในทางที่ถูกต้อง
3. การกระตุ้นให้ประชาชนเกิดความกระตือรือร้นในการช่วยเหลือตนเอง

4. การรายงานข่าวทั่วไปที่มีจุดมุ่งหมายในการสร้างสรรค์ หรือสนับสนุนความคิด
ในแนวทางการพัฒนาของประชาชน
5. การรณรงค์โน้มน้าวใจประชาชนไปสู่แนวทางในการดำเนินชีวิตที่ถูกต้องและ
เหมาะสม

สรุปจากทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในด้านการ เป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งการส่งเสริมในเรื่องทัศนคติ และพฤติกรรมที่ถูกต้อง เหมาะสมให้แก่ประชาชน มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ เห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงในปัจจุบันยังต่ำกว่าบทบาทที่นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพคาดหวัง

สมมติฐานที่ 3 บทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในการ เผยแพร่ภาพพจน์ของนักสังคมสงเคราะห์ ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพมีความแตกต่างกัน

ผลการทดสอบความแตกต่าง ในบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงจากทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์ที่มีต่อสื่อมวลชนในบทบาทต่าง ๆ ในส่วนนี้ พบว่า ทั้งสองบทบาทส่วนใหญ่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 ในด้านที่นักสังคมสงเคราะห์มีความคาดหวังว่าสื่อมวลชนควรมีบทบาทเพิ่มขึ้น คือ

1. การเสนอข่าวคราวความเคลื่อนไหวของนักสังคมสงเคราะห์ในรูปแบบการช่วยเหลือโดยการป้องกัน แก้ไข และพัฒนา
2. จำนวนบทความ สารคดี และคำวิจารณ์วิเคราะห์ต่อสัปดาห์ที่มีต่องานสังคมสงเคราะห์
3. ลักษณะเนื้อหาการเสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบแนะนำบุคคลในวงการสังคมสงเคราะห์ที่เป็นตัวอย่างที่ดี
4. ลักษณะเนื้อหาการเสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบบริการประชาชนของนักสังคมสงเคราะห์

5. ลักษณะ เนื้อหาการเสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบประกาศแจ้งความช่วยเหลือผู้มีปัญหาเดือดร้อนของนักสังคมสงเคราะห์
6. ลักษณะ เนื้อหาการเสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบคอลัมน์พิเศษต่าง ๆ เฉพาะกิจทางหนังสือพิมพ์ นิตยสาร เช่น การช่วยเหลือผู้ประสบภัย
7. ลักษณะ เนื้อหาการเสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบรายการพิเศษต่าง ๆ เฉพาะกิจทางวิทยุ โทรทัศน์ เช่น การช่วยเหลือผู้ประสบภัย
8. ลักษณะ เนื้อหาการเสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบการยกย่องผู้ประกอบคุณงามความดีที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคม เช่น การช่วยเหลือผู้ตกทุกข์ได้ยากให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้

ในด้านที่นักสังคมสงเคราะห์มีความคาดหวังน้อย

1. การเสนอเนื้อหาที่สร้างความเข้าใจของประชาชนว่าเป็นผู้รับความช่วยเหลือจากนักสังคมสงเคราะห์เพียงอย่างเดียว
2. การให้ความสนใจแต่เพียงเปลือกนอกของงานสังคมสงเคราะห์ในลักษณะที่เป็นองค์การการกุศลต่าง ๆ ที่ช่วยเหลือด้วยเงินและสิ่งของ

ส่วนบทบาทที่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 และนักสังคมสงเคราะห์คาดหวังน้อยกว่าบทบาทจริงของสื่อมวลชนคือ

1. ลักษณะ เนื้อหาการเสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบภาพถ่ายตามหน้าหนังสือพิมพ์ที่แสดงถึงการให้ความช่วยเหลือด้วยเงิน - สิ่งของ
- บทบาทที่ไม่มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ คือ การเสนอข่าวในคอลัมน์ชุมชน

เมื่อพิจารณาถึงบทบาทที่คาดหวังต่อสื่อมวลชนในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพที่มีคะแนนสูงสุด 5 อันดับแรก พบว่าล้วนเป็นบทบาทที่นักสังคมสงเคราะห์เห็นด้วยในระดับคะแนนมาก โดยเรียงจากระดับคะแนนที่สูงที่สุด โดยเรียงจากระดับคะแนนที่สูงที่สุด ได้ดังนี้

1. ลักษณะ เนื้อหาการเสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบการยกย่องผู้ประกอบคุณงามความดีที่ทำประโยชน์ให้แก่สังคม

2. การเสนอข่าวคราวความเคลื่อนไหวของนักสังคมสงเคราะห์ในรูปแบบการช่วยเหลือโดยการป้องกัน แก้ไข และพัฒนา

3. การเสนอข่าวคราวความเคลื่อนไหวของนักสังคมสงเคราะห์ในรูปแบบการแนะนำบุคคลในวงการสังคมสงเคราะห์ที่เป็นตัวอย่างที่ดี

4. ลักษณะเนื้อหาการเสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบรายการพิเศษต่าง ๆ เฉพาะกิจทางวิทยุ โทรทัศน์

5. ลักษณะเนื้อหาการเสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบบริการประชาชนของนักสังคมสงเคราะห์

ส่วนบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนที่ได้รับการประเมินค่าสุด 5 ลำดับ นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพมีความเห็นว่า สื่อมวลชนมีบทบาททั้ง 5 ในระดับน้อย โดยเรียงจากระดับคะแนนที่ต่ำสุดได้ดังนี้ โดยเรียงจากระดับคะแนนที่ต่ำสุดได้ดังนี้

1. จำนวนบทความ สารคดี และคำวิพากษ์วิจารณ์ต่อสัปดาห์ที่มีต่องานสังคมสงเคราะห์
2. ลักษณะเนื้อหาการเสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบบริการประชาชนของนักสังคมสงเคราะห์
3. การเสนอข่าวคราวความเคลื่อนไหวของนักสังคมสงเคราะห์ในรูปแบบการช่วยเหลือโดยการป้องกัน แก้ไข และพัฒนา
4. การเสนอข่าวคราวความเคลื่อนไหวของนักสังคมสงเคราะห์ในรูปแบบการแนะนำบุคคลในวงการสังคมสงเคราะห์ที่เป็นตัวอย่างที่ดี
5. ลักษณะเนื้อหาการเสนอข่าวที่อยู่ในรูปแบบประกาศแจ้งความช่วยเหลือผู้มีปัญหาเดือดร้อนของนักสังคมสงเคราะห์

สรุปจากทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ เกี่ยวกับบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในด้านการเผยแพร่ภาพพจน์ของนักสังคมสงเคราะห์ มีความแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .001 โดยนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพเห็นว่าบทบาทที่เป็นจริงในปัจจุบันยังต่ำกว่าบทบาทที่นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพคาดหวังไว้

ส่วนที่ 3 ทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์ที่มีต่อการเสนอข่าวเกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์
ของสื่อมวลชน

นักสังคมสงเคราะห์ที่มีความเห็นร่วมกันมากที่สุดว่า สื่อมวลชนที่มีการเสนอเนื้อหาสาระในการช่วยเหลือสังคมตรงตามลักษณะวัตถุประสงค์ของงานสังคมสงเคราะห์มากที่สุด คือ โทรทัศน์ (ร้อยละ 45.9) และสื่อมวลชนที่มีการเสนอเนื้อหาสาระในการช่วยเหลือสังคมตรงตามลักษณะวัตถุประสงค์ของงานสังคมสงเคราะห์น้อยที่สุด คือ วิทยุ (ร้อยละ 39.1)

สื่อมวลชนที่มีจำนวนของการเสนอข่าวเกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์มากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 59.1) และสื่อมวลชนที่มีจำนวนของการเสนอข่าวเกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์น้อยที่สุดคือ วิทยุ (ร้อยละ 45.8)

สื่อมวลชนที่ควรมีการปรับปรุงแก้ไขในด้านการเสนอข่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์มากที่สุด คือ หนังสือพิมพ์ (ร้อยละ 44.9)

และสื่อมวลชนที่สามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องต่องานสังคมสงเคราะห์แก่ประชาชนได้มากที่สุดคือ โทรทัศน์ (ร้อยละ 52.9)

ส่วนในเรื่องความช่วยเหลือของสื่อมวลชนในด้านการบริการทางสังคมสงเคราะห์นั้น ตามความคิดเห็นของนักสังคมสงเคราะห์ส่วนใหญ่พบว่า จะ เป็นไป ในทางอ้อมมากที่สุด (ร้อยละ 48.5)

อภิปรายผลการวิจัย

(ผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวังและบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในด้านต่าง ๆ จากสมมติฐานทั้ง 3 ด้าน ในทัศนะของนักสังคมสงเคราะห์ปรากฏว่า นักสังคมสงเคราะห์มีความเห็นว่าบทบาทของสื่อมวลชนทางด้านบวกที่เป็นการส่งเสริมงานสังคมสงเคราะห์ และการส่งเสริมสังคมในปัจจุบันยังมีไม่เพียงพอกับความคาดหวังที่ได้วางไว้ ผลการทดสอบความคาดหวังบทบาทของสื่อมวลชนจะอยู่ในที่ระดับมากที่สุด และบทบาทของสื่อมวลชนที่ได้ปฏิบัติจริงนั้นจะอยู่ในที่ระดับปานกลางและน้อย ซึ่งต้องการการพัฒนาให้มากขึ้น ส่วนบทบาททางลบในด้านที่ก่อให้เกิดความสับสนต่องานสังคมสงเคราะห์

และไม่เป็นประโยชน์หรือ เป็นโทษต่อประชาชนถึงแม้ว่านักสังคมสงเคราะห์จะมีความเห็นว่าเป็นบทบาทด้านนี้ของสื่อมวลชนจะมีไม่มากนักในปัจจุบัน คือจะอยู่ในเกณฑ์คะแนนที่ระดับปานกลาง แต่นักสังคมสงเคราะห์ก็มีความประสงค์ให้สื่อมวลชนมีการปรับปรุงลดบทบาททางด้านเหล่านี้ให้ต่ำกว่าที่เป็นอยู่ โดยเริ่มตั้งแต่การป้องกันปัญหา แก้ไขปัญหา ตลอดจนถึงในขั้นของการพัฒนาสังคมดังที่ Wilbur Schramm (1969 : 144) ได้กล่าวว่า สื่อมวลชนเป็นเครื่องมือของการเปลี่ยนแปลงทางสังคม เป็นเครื่องมือในการบริการเพื่อสนับสนุนการพัฒนาประเทศ ซึ่งงานสื่อมวลชนก็เป็นงานที่เป็นส่วนประกอบของการพัฒนาประเทศงานหนึ่งเช่นกัน (United Nations 1969 : 6) นักสังคมสงเคราะห์มีความเห็นว่าเป็นปัจจุบันสื่อมวลชนยังทำหน้าที่และแสดงบทบาทของตนที่ก่อประโยชน์ให้เกิดแก่วงสังคมสงเคราะห์ได้ไม่มากนัก สื่อมวลชนส่วนใหญ่ยังขาดความรู้ ความเข้าใจในปรัชญาของงานสังคมสงเคราะห์ ลักษณะงานและวัตถุประสงค์ที่แท้จริงของงาน จึงมักจะถ่ายทอดหรือเสนอเรื่องราวต่างๆ เกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์อย่างคลุมเครือ ไม่ชัดเจนและตรงประเด็น ซึ่งจะ เป็นการก่อให้เกิดประชาชนที่เป็นผู้รับสาร เกิดความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องต่องานสังคมสงเคราะห์ เกิดความสับสนต่อบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ และไม่ได้รับประโยชน์จากสื่อมวลชนเท่าที่ควร ซึ่งนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพในฐานะที่ต้องรับผิดชอบในเรื่องนี้ และถูกมองภาพพจน์ที่ไม่ถูกต้องไม่สามารถปฏิบัติหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ เนื่องจากงานสังคมสงเคราะห์เป็นงานที่ต้องอาศัยความร่วมมือจากหลาย ๆ ฝ่าย และสื่อมวลชนก็เป็นหน่วยงานแขนงหนึ่งที่มีความสำคัญในการประสานประโยชน์ให้เกิดขึ้นแก่งานด้านการป้องกันและพัฒนาส่งเสริมความรู้ และเสริมสร้างทัศนคติที่ดี ถูกต้อง เหมาะสมให้เกิดแก่ประชาชน รวมทั้งการให้ข่าวสาร (Information) การประสานสัมพันธ์ (Correlation) ประสานกิจกรรมต่าง ๆ ของสังคมเข้าด้วยกันด้วย (Denis McQuail 1983) เช่นระหว่างประชาชนกับหน่วยงานสังคมสงเคราะห์ รวมทั้งการประสานงานระหว่างหน่วยงานสังคมสงเคราะห์หน่วยงานต่าง ๆ ด้วยกันเอง ฉะนั้นหากมีการเพิ่มบทบาทที่เหมาะสมในด้านต่าง ๆ ตามที่ได้ศึกษาไว้ให้มีมากขึ้นก็ย่อมก่อให้เกิดผลดีต่อการปฏิบัติงาน และพัฒนาประชาชนและสังคมตามมา

จากผลการทดสอบความแตกต่างระหว่างบทบาทที่คาดหวัง และบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนสำหรับงานวิจัยชิ้นนี้ ปรากฏว่าสอดคล้องกับงานวิจัยของ วัชรวิทย์ จันทาโท (2525)

ในเรื่องของความคาดหวังเกี่ยวกับบทบาทของสื่อมวลชนกับการปฏิบัติจริง ซึ่งบทบาทที่เป็นจริง ยังมีไม่เพียงพอกับสิ่งที่ได้คาดหวังไว้ โดยได้นำเอาแนวคิดเกี่ยวกับหน้าที่ของสื่อมวลชนเพื่อการพัฒนาประเทศของ Wilbur Schramm 13 ประการมาทดสอบ ซึ่งปรากฏว่าผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่ประมาณร้อยละ 80 เห็นด้วยกับหน้าที่ต่าง ๆ แต่ในทางปฏิบัติ ปรากฏว่า ผู้ตอบแบบสอบถามได้ปฏิบัติหน้าที่จัดรายการวิทยุที่มีเนื้อหาสาระที่สามารถช่วยเหลือการพัฒนาประเทศ ได้ตามแนวคิดดังกล่าวเพียง 4 ประการเท่านั้น คือหน้าที่ในการรายงานข่าวหรือเหตุการณ์ต่าง ๆ หน้าที่ในการเพิ่มพูนความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ หน้าที่ในการสร้างบรรยากาศสำหรับการพัฒนาประเทศ และหน้าที่การเป็นครูให้ความรู้ ผลสรุปจากงานวิจัยของ วัชรวิ จันทาโต ได้แสดงให้เห็นว่าสื่อมวลชนยังไม่สามารถทำหน้าที่ของตนในการช่วยเหลือนโยบายการพัฒนาประเทศด้านต่าง ๆ เท่าที่ควรจะเป็น

จากการตอบแบบสอบถามในส่วนของทัศนคติต่อสื่อมวลชนในด้านต่าง ๆ ปรากฏว่า มีนักสังคมสงเคราะห์ที่เป็นจำนวนร้อยละ 39.1 ซึ่งเป็นส่วนใหญ่ที่แสดงความคิดเห็นที่มีต่อสื่อมวลชน ทั้ง 4 ประเภท ที่ลงความเห็นว่าเป็นสื่อมวลชนที่มีการเสนอเนื้อหาสาระในการช่วยเหลือสังคมตรงตามวัตถุประสงค์ของงานสังคมสงเคราะห์น้อยที่สุด และร้อยละ 45.8 ที่ลงความเห็นว่าเป็นสื่อมวลชนที่มีจำนวนการเสนอข่าวเกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์น้อยที่สุด และจากส่วนของคำถามปลายเปิดนักสังคมสงเคราะห์ได้แสดงผลไว้ว่า รายการวิทยุจะเน้นที่ความบันเทิงเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งอาจเนื่องจากมีข้อจำกัดในเรื่องเวลาการเสนอข่าวสารมีเพียงเล็กน้อย จึงไม่ได้รายละเอียด และสาระที่เป็นประโยชน์เท่าที่ควร นอกจากนี้ผู้ฟังยังสามารถเลือกรับฟังรายการตามที่ชอบได้มาก โดยที่รายการที่เป็นประโยชน์ให้สาระจริง ๆ มักไม่ค่อยได้รับความสนใจเท่าที่ควร ส่วนสื่อมวลชนประเภทอื่น ๆ ก็จะมีข้อดีข้อเสียแตกต่างกันออกไป คือโทรทัศน์จะเป็นสื่อมวลชนที่มีการเสนอเนื้อหาสาระในการช่วยเหลือสังคมตรงตามวัตถุประสงค์ของงานสังคมสงเคราะห์มากที่สุด และเป็นสื่อมวลชนที่สามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องต่องานสังคมสงเคราะห์แก่ประชาชนได้มากที่สุด ซึ่งก็จะมีผลสอดคล้องกัน คือทั้งมีการเสนอเนื้อหาที่ตรงวัตถุประสงค์ ในขณะที่เดียวกันก็สามารถสร้างความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนได้ด้วย ซึ่งนักสังคมสงเคราะห์ก็ได้ให้เหตุผลไว้ว่า อาจเนื่องจากโทรทัศน์เป็นสื่อที่สามารถให้รายละเอียดได้

ทั้งภาพและเสียง สามารถเสนอเนื้อหาสาระออกมาเป็นรูปธรรมชัดเจน ก่อให้เกิดการรับรู้ และทำความเข้าใจ เข้าถึงได้กับบุคคลทุกเพศ ทุกวัยและทุกชนชั้น สามารถจูงใจและดึงดูด ความสนใจจากคนดูได้มากทั้งในรูปแบบเชิงวิชาการและบันเทิง ซึ่งรายการที่มีสาระ และ คุณค่าจะช่วยพัฒนาประชากรและสร้างการรับรู้ และความเข้าใจที่ถูกต้อง เช่น รายการ โทรทัศน์บางรายการที่ให้ความช่วยเหลือแก่ผู้เดือดร้อนที่มีปัญหาต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็น ด้านการครองชีพ ด้านการศึกษา ด้านสุขภาพ แต่ก่อนที่จะให้ความช่วยเหลือก็ได้สำรวจแล้ว ว่าผู้นั้นเดือดร้อนจริง ที่สำคัญคือผู้นั้นต้องพยายามต่อสู้ทุกวิถีทางเพื่อความอยู่รอดของตนเอง และครอบครัวจึงสมควรให้ความช่วยเหลือ แสดงให้เห็นถึงความเน้นหนักในเรื่องของการ ช่วยเหลือตนเองเป็นสำคัญ ดังที่ E.F. Schumacker (1973) ได้กล่าวไว้ว่า "การให้ ความช่วยเหลือแก่บุคคลที่พึ่งตนเองได้ย่อมเป็นการง่ายกว่าการให้ความช่วยเหลือแก่บุคคล ที่พึ่งตนเองไม่ได้" ซึ่งคำพูดประโยคนี้นี้ก็ตรงกับหลักการของงานสังคมสงเคราะห์ที่ว่าช่วย เหลือเขาเพื่อให้เขาช่วยเหลือตนเอง (Help them to help themselves) นอกจากนี้ หนังสือพิมพ์จะเป็นสื่อมวลชนที่มีจำนวนของการเสนอข่าวเกี่ยวกับงานสังคมสงเคราะห์ มากที่สุด แต่ในขณะเดียวกันก็ควรมีการแก้ไขปรับปรุงในด้านการเสนอข่าวเกี่ยวกับการปฏิบัติ งานสังคมสงเคราะห์มากที่สุด ซึ่งนักสังคมสงเคราะห์ได้ให้เหตุผลว่า หนังสือพิมพ์เป็นสื่อที่มี การเสนอข่าวประจำวันเสนออย่างต่อเนื่อง และมีคอลัมน์เฉพาะในเรื่องต่าง ๆ เช่น คอลัมน์ สตรีและเด็ก คอลัมน์การศึกษา เป็นต้น ซึ่งจะมีการแทรกงานสังคมสงเคราะห์เข้าไปด้วยได้ แต่ก็มีมักจะมีการเสนอข่าวที่สร้างความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องแก่ประชาชนบ่อยครั้ง ทำให้คนส่วน ใหญ่เข้าใจลักษณะงานไม่ถูกต้อง บางข่าวไม่ใช่ลักษณะงานสังคมสงเคราะห์ก็เสนอข่าวว่า เป็นงานสังคมสงเคราะห์ เพราะยังไม่เข้าใจงานสังคมสงเคราะห์ว่าแท้จริง เป็นอย่างไร มักเสนอข่าวงานสังคมสงเคราะห์ในลักษณะของการแจกของซึ่งเป็นความคิดเห็นที่ไม่ถูกต้อง อันทำให้เกิดภาพพจน์ที่บิดเบือนจากความเป็นจริงในสายตาประชาชน ข่าวที่เสนอไปไม่ก่อ ประโยชน์หรือสร้างค่านิยมความคิดที่ไม่ถูกต้องแก่ประชาชน ซึ่งอาจเกิดจากการขาดความรู้ ความเข้าใจที่ถูกต้อง นอกจากนี้คนส่วนใหญ่ยังแยกไม่ออกระหว่างนักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพ กับนักสังคมสงเคราะห์อาสาสมัคร นักสังคมสงเคราะห์วิชาชีพจึงยังไม่อาจลบภาพพจน์บาง อย่างออกไปได้ ส่วนสื่อมวลชนที่ไม่ถูกกล่าวถึงในแง่ใดแง่หนึ่งมากนักคือ นิตยสาร ซึ่งอาจ

เป็นไปได้ว่านิตยสารจะมีความกำกวมและ เสนอ เนื้อหาที่หลากหลายไม่เฉพาะเจาะจงสำหรับ นิตยสารแต่ละประเภทที่แบ่งแยกกว้างออกไป โดยอาจมีการ เสนอ เนื้อหาด้านสังคมสงเคราะห์ บ้างในนิตยสารสตรี แต่ก็ไม่ได้ถูกเจาะจงมากนัก เพราะการรับข่าวสารจากนิตยสารยังอยู่ใน วงที่แคบ เน้น เฉพาะบางกลุ่ม เท่านั้น

และจากการที่นักสังคมสงเคราะห์ส่วนใหญ่เห็นว่าสื่อมวลชนสามารถให้ความช่วยเหลือด้านการบริการทางสังคมสงเคราะห์ในทางอ้อมนั้น เนื่องจากเห็นว่าสื่อมวลชนช่วยเหลือเพียงให้ประชาชนเข้าใจงานและบริการสังคมสงเคราะห์ เพิ่มมากขึ้นว่ามีจุดมุ่งหมายของการช่วยเหลืออย่างไร แต่ในด้านการช่วยเหลือจริง ๆ นั้น นักสังคมสงเคราะห์จะเป็นผู้ให้ความช่วยเหลือโดยประสานงานกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง สื่อมวลชน เป็นผู้นำ เสนอข่าวสารมีส่วนช่วย ในการกระตุ้นสังคม ให้ข้อมูลที่ถูกต้องแก่ประชาชน และช่วยกระตุ้นให้ผู้มีโอกาสดีในสังคมให้ความช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาสด้วยความจริงใจแก่ประชาชน เกี่ยวกับงานและบริการสังคมสงเคราะห์ อย่างถูกต้อง สนับสนุนให้เกิดองค์การใหม่ ๆ ที่จะช่วยเหลือประชาชนให้มีมากขึ้นและกว้างขวางขึ้น เพื่อ เป็นประโยชน์ต่อการให้บริการผู้ที่เดือดร้อน สื่อมวลชนจะ เป็นสื่อกลางในการให้ความร่วมมือในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์ เสนอข้อมูลข้อเท็จจริงแก่ประชาชน ทำหน้าที่ เป็นสื่อให้ประชาชนทั่วไปรับรู้และให้ความสนใจงานสังคมสงเคราะห์มากขึ้นทั้งในด้านการมีส่วนร่วม และการขอรับความช่วยเหลืออย่างตรงจุด สื่อมวลชนจะช่วยสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างประชาชนที่เดือดร้อนหรือประชาชนทั่วไปกับหน่วยงานที่ให้บริการทางสังคมสงเคราะห์ นอกจากนี้ยังเป็นกระบอกเสียงให้กับประชาชนในการ เรียกร้องหรือชี้แจง เกี่ยวกับปัญหาความเดือดร้อนของประชาชน และเป็นสื่อกลางในการทำให้ประชาชนได้รับทราบปัญหาและร่วมกันพิจารณาช่วยเหลือ ป้องกันและแก้ไข้ปัญหา อันเป็นการส่งเสริมให้ประชาชนสามารถช่วยเหลือตนเองได้

ผลกขวิจัยในด้านนี้ปรากฏว่า สอดคล้องกับบทบาทของสื่อมวลชนในการ เป็น Gatekeeper คืออิทธิพลของสื่อมวลชนที่มีต่อประชาชนนั้นไม่ใช่อิทธิพลโดยตรงหากแต่เป็น อิทธิพลโดยอ้อม เพราะมีอิทธิพลของบุคคลคือนักสังคมสงเคราะห์มาสังกัดกันโดยทำหน้าที่ เป็น ผู้นำความคิดเห็น (Opinion leader) สื่อมวลชนจะเข้ามาเกี่ยวข้องในการ เป็นสื่อกลาง ในการถ่ายทอดข่าวสารในขั้นตอนหนึ่ง โดยจะมีส่วนช่วยในการให้ความรู้ ชักจูงใจ ให้ข่าว

สาร รวมทั้งในเรื่องของการประชาสัมพันธ์ ซึ่งจะเป็นการสนับสนุนและเสริมบทบาทซึ่งกันและกันระหว่างสื่อมวลชนกับนักสังคมสงเคราะห์ โดยจะได้ผลที่ตามมาคือ การเปลี่ยนแปลงไปในทางที่ต้องการ บรรลุตามเป้าหมาย และวัตถุประสงค์

นักสังคมสงเคราะห์ได้ให้ข้อเสนอแนะไว้ว่า เนื่องจากสื่อมวลชนทำหน้าที่เป็นสื่อกลางในการเสนอข้อมูลแก่ประชาชน เพราะฉะนั้นสื่อมวลชนควรมีความรู้ความเข้าใจในลักษณะงานสังคมสงเคราะห์ที่แท้จริงอย่างดีและเพื่อไม่ให้ภาพพจน์ของงานสังคมสงเคราะห์ผิดไป สื่อมวลชนในฐานะตัวกลางและเป็นแกนสำคัญของสังคมควรจะได้มีการเสนอข่าวสารความรู้ต่าง ๆ ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อประชาชน โดยคำนึงถึงประโยชน์ที่ประชาชนจะได้รับเป็นหลัก เพราะสื่อมวลชนมีความใกล้ชิดกับประชาชนมาก หากสื่อมวลชนเสนอเนื้อหาเพื่อกระตุ้นให้ประชาชนตระหนักถึงบทบาทหน้าที่ของประชาชนที่ได้อย่างสม่ำเสมอย่อมมีผลกระตุ้นให้สังคมเกิดการพัฒนาไปในทางที่ดีได้ นอกจากนี้สื่อมวลชนควรเสนอข่าวสารงานสังคมสงเคราะห์ในลักษณะการสร้างความรู้ความเข้าใจที่ถูกต้องแก่ประชาชนว่า "งานสังคมสงเคราะห์ เป็นงานที่ช่วยเหลือผู้ที่เดือดร้อนให้สามารถช่วยเหลือตนเองได้ โดยพัฒนาศักยภาพของตนเอง" เพื่อจะได้ไม่เป็นปัญหาของสังคมอีกต่อไป

ข้อเสนอแนะทั่วไป

1. จากผลการวิจัยพบว่าความคาดหวังของนักสังคมสงเคราะห์ที่มีต่อบทบาทของสื่อมวลชนในด้านต่าง ๆ จะอยู่ในระดับที่สูงกว่าบทบาทของสื่อมวลชนที่เป็นอยู่จริง สื่อมวลชนควรเพิ่มบทบาทในแต่ละด้านให้มากขึ้น เพื่อประโยชน์ต่องานสังคมสงเคราะห์รวมทั้งการพัฒนาประชาชนและสังคม ดังนี้

1.1 บทบาทในด้านการเผยแพร่ข่าวสารเกี่ยวกับหน่วยงานและการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์

1.2 บทบาทในด้านการเป็นสื่อกลางถ่ายทอดความรู้ รวมทั้งการส่งเสริมในเรื่องทักษะ ทศนคติ และพฤติกรรมที่ถูกต้องเหมาะสมให้แก่ประชาชน

1.3 บทบาทในด้านการเผยแพร่ภาพพจน์ของนักสังคมสงเคราะห์

1.4 บทบาทในด้านการมีส่วนร่วมแสดงความคิดเห็นให้ข้อคิด ดิชม วิเคราะห์
วิจารณ์ และให้ข้อเสนอแนะต่อกิจกรรมและการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์

2. จากผลการวิจัยพบว่าสื่อมวลชนยังมีการ เสนอภาพรวมของงานสังคมสงเคราะห์
ต่อประชาชนไม่ชัดเจนนัก สร้างความเข้าใจที่ไม่ถูกต้องต่องานสังคมสงเคราะห์ ฉะนั้นสื่อมวลชน
ควรให้ความสนใจในการเสนอเนื้อหาที่เป็นการส่งเสริมบทบาทของนักสังคมสงเคราะห์ในด้าน
การป้องกัน แก้ไข และพัฒนาประชากรและสังคม โดยเน้นในเรื่องของการมีส่วนร่วมมากกว่า
ที่จะเป็นการนำเสนอแต่เพียงด้านการช่วยเหลือด้วยการ "ให้" แต่เพียงอย่างเดียว ดังที่เป็น
อยู่ในปัจจุบัน

3. จากผลการวิจัยพบว่าบทบาทที่เป็นจริงของสื่อมวลชนในด้านการเผยแพร่ข่าวสาร
เกี่ยวกับหน่วยงานและการปฏิบัติงานสังคมสงเคราะห์อยู่ในระดับต่ำกว่าที่นักสังคมสงเคราะห์ได้
คาดหวังไว้ ซึ่งนอกจากจะ เน้นให้สื่อมวลชนหันมาสนใจที่จะเพิ่มบทบาทด้านนี้ให้มากขึ้นแล้ว ทาง
ด้านนักสังคมสงเคราะห์เองก็ควรจะได้มีการเผยแพร่เอกสาร เกี่ยวกับการทำงานของหน่วยงาน
ที่สังกัดอยู่ไปยังสื่อมวลชนต่าง ๆ เพื่อชี้แจงการปฏิบัติงาน ลักษณะงานในขณะนั้น เพื่อสร้างความ
เข้าใจที่ตรงกันระหว่างหน่วยงานกับสื่อมวลชน สื่อมวลชนจะสามารถนำเสนอเนื้อหาสาระของ
ข่าวสารได้ตรงตามความเป็นจริง ฉับไวและเป็นไปตามความประสงค์ของหน่วยงาน

ข้อเสนอแนะสำหรับการวิจัยในอนาคต

1. การศึกษาครั้งนี้ได้ทำการศึกษาบทบาทของสื่อมวลชนในด้านต่าง ๆ อย่างกว้างๆ
ยังไม่ได้ศึกษาไปถึง เนื้อหาสาระของสารที่ผู้ส่งสารส่งไปยังผู้รับสาร หากได้มีการศึกษาลึกไปถึง
เนื้อหาของสารอาจจะได้ข้อมูลการวิจัยเพิ่มเติมมากยิ่งขึ้น

2. การวิจัยครั้งนี้ผู้ศึกษาทำการวิจัยสื่อมวลชนอย่างกว้าง ๆ มิได้เจาะจงสื่อมวลชน
ประเภทใดประเภทหนึ่งโดยเฉพาะ จึงเห็นว่าสำหรับการศึกษาค้างต่อไปควรจะได้มีการศึกษา
โดยเจาะจงสื่อมวลชนประเภทใดประเภทหนึ่ง หรือมีการเปรียบเทียบกันระหว่างบทบาทของ
สื่อแต่ละประเภท